

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 62

Liikkuvien palveluiden pilotin väliarviointi ja lähiasemaverkon tarkennukset

18950/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Eeva Torppa-Saarinen, PALVELULINJAOHTAJA AVOPALVELUT, eeva.torppa-saarinen@pirha.fi

Sari Mäkinen, TOIMIALUEJOHTAJA, sari.makinen@pirha.fi

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA, SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Titta Pelttari, PALVELULINJAOHTAJA LANUPE, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

1 Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarviointi ja palvelujen verkoston täydentäminen

Tausta

Aluehallitus hyväksyi 20.11.2023 (§ 318) Pirkanmaan hyvinvointialueen vastaanottopalveluiden palveluiden verkoston suunnitelman ja 11.3.2024 (§ 71) aiempaa päätöstä täydentävän lähiasemien palveluiden verkoston suunnitelman.

Toimipaikat, joiden toiminnan jatkumisesta aluehallitus ei ole vielä tehnyt päätöstä, ovat Juupajoki, Kaukajärvi (Tampere), Kihniö, Kulju (Lempäälä), Kuru (Ylöjärvi), Kämmeniemi (Tampere), Luopioinen (Pälkäne), Mouhijärvi (Sastamala), Punkalaidun (Sastamala), Ruovesi, Sahalahti (Kangasala) ja Vesilahti. Hammashoitolat, joiden osalta päätökset puuttuvat, ovat Kiiikoinen (Sastamala), Kaukajärvi (Tampere), Kauraslampi (Ylöjärvi) ja Viljakkala (Ylöjärvi).

Lähiasemaverkoston täydentämiseksi ja liikkuvien palveluiden suunnitelman hyväksymiseksi aluehallitus päätti 24.6.2023 (§ 188) merkitä lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman tiedoksi ja lähettää sen edelleen laajalle kuulemiskierrokselle.

Liikkuvien palveluiden pilotin tilannekuva

Liikkuvat palvelut ovat palvelupäiväperiaatteella toteutettavia lähipalveluja lähellä asukkaan kotia. Liikkuvat palvelut tukeutuvat lähimpään sote-asemaan tai lähiasemaan ja samalla lisätään alueen asukkaiden mahdollisuuksia käyttää digitaalisia palveluja. Palveluja tarjotaan erityisesti asukkaille, joiden on hankala hakeutua palveluun lähimmälle sote-asemalle tai lähiasemalle tai jotka muista syistä hyötyvät lähipalveluista.

Liikkuvien palveluiden pilotit käynnistyivät maaliskuun 2024 alusta Luopioisissa, Punkalaitumella ja Kurussa. Kokeilu sisältää terveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluja. Pilottien toteutustavat eroavat hieman toisistaan. Alueellisissa toteutustavoissa on huomioitu alueen asukkaiden palvelutarpeet ja pilottia edeltäneissä asukastyöpajoissa alueelta nousseet toiveet. Lähtökohtana on, että liikkuvat palvelut toteutetaan aina alueen asukkaiden palvelutarpeiden mukaan.

Pirkanmaalla on jo aikaisemmasta vakiintuneita palvelupäiväperiaatteella toimivia palveluja, esimerkiksi suun terveydenhuollon palveluja, liikkuvan sosiaalityön palveluja, neuvola- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, kotisairaala, rokotebussi ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

laajentuvat ensihoidon palvelut. Pirkanmaalla käytössä olevat liikkuvat palvelut kuvataan tarkemmin liitemateriaalissa.

Tiivistys liikkuvien palveluiden väliraportoinnista

Liikkuvien lähipalveluiden pilotin väliarvioinnissa tarkastellaan kolmea eri arviointikokonaisuutta, jotka ovat palaute, palveluiden saatavuus ja kustannukset. Väliarvioinnissa on huomioitu asiakkaiden ja ammattilaisten antama palaute.

Asiakaspalaute on ollut pääsääntöisesti myönteistä, noin 90 % palvelua käyttäneistä asiakkaista suosittelisi liikkuvia lähipalveluja läheisilleen. Ammattilaisten näkemykset vaihtelevat alueittain.

Palvelujen saatavuudessa oli ensimmäisen kahden kuukauden ajalta nähtävissä etävastaanottojen lisääntyminen ja vastaavasti vastaanottokäyntien väheneminen, mutta toisaalta hoitotakuun sisälle kuuluvat vastaanottokäynnit ja yhteydenottojen määrä kasvoivat.

Kustannuksia aiheutui liikkumisesta noin 2 000 euroa kuukaudessa. Potentiaaliset kustannussäästöt kohdentuvat vuokratukustannuksiin (noin -10 000 €/kk) sekä henkilöstömenojen ja henkilöstövuokrauksen kuluihin.

Asukkaiden kuuleminen, muut lausunnot ja kommentit

Asukkaiden, palvelujen käyttäjien ja henkilöstön palautetta on kerätty ennen pilottien alkamista sekä pilottien aikana. Liikkuvien palveluiden arviointipalautetta kerätään pilotin päättymiseen asti ja palautetta voi antaa myös muiden palautekanavien kautta. Toimielimien kuuleminen käynnistyi aluehallituksen päätöksellä 24.6.2024 (§ 188). Alueelliset asukastilaisuudet järjestetään Ruovedellä 19.8.2024 ja Lempäälässä 26.8.2024.

Esitys lähiasemaverkon täydentämiseksi, toimipisteiden lakkauttamiseksi ja liikkuvien palveluiden alueiksi

Palveluiden verkostoon lisättävät lähiasemat:

- Kaukajärven toimipiste säilyy, kunnes Tampereen kaupungin alueen sote-asemien kokonaisuus täydentyy (Kaupin yliopistollinen sote-asema).
- Kuljun toimipiste säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeet on ratkaistu.
- Vesilahden toimipiste säilyy, kunnes Lempäälän sote-aseman tilatarpeet on ratkaistu.

Lakkautettavat toimipisteet, jotka korvataan liikkuvilla palveluilla

- Juupajoki
- Kihniö
- Kuru (Ylöjärvi)
- Luopioinen (Pälkäne)
- Mouhijärvi (Sastamala)
- Punkalaidun (Sastamala)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- Ruovesi

Toimeenpanovaiheessa liikkuvilla palveluilla korvattavien toimipisteiden alueilla sovitaan erikseen tilat, joissa liikkuvia palveluja tuotetaan.

Toimipisteet, jotka suljetaan:

- Kangasala Sahalahti
- Tampere Kämmenniemi
- Ylöjärvi Viljakkala (Elokaari)
- hammashoitola Sastamala Kiikoinen
- hammashoitola Sastamala Äetsä
- hammashoitola Tampere Kaukajärvi
- hammashoitola Ylöjärvi Kauraslampi.

Suljettavat hammashoitoloiden toimipisteet

Lisäksi esitetään, että seuraavat hammashoitolat suljetaan heti, kun korvaavat, toiminnan vaatimat tilat ovat järjestyneet:

- Kangasala Suorama
- Nokia Kauppakatu
- Nokia Koskenmäki
- Tampere Vuores
- Ylöjärvi Vuorentausta.

Yhteistoimintakäsittely

Suunnitelma palvelujen toteuttamisesta liikkuvina ja digitaalisina palveluina avopalveluissa ja lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on ollut sisällöllisenä asiana syksyn 2023 yhteistoimintaneuvotteluissa. Kohdennetut neuvottelut toimipisteiden osalta käydään päätösten toimeenpanovaiheessa.

Jatkovalmistelu

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön (AV 12.2.2024, § 33) § 10a kohdan 1a mukaan aluehallitus päättää palvelukohtaisista palveluverkkosuunnitelmista aluevaltuuston käymän lähetekeskustelun pohjalta ja kuultuaan asianmukaisia jaostoja, valiokuntia ja vaikuttamistoimielimiä aiheesta.

Litteenä lähiasemien palveluverkkoa täydentävä ja liikkuvia palveluja koskeva suunnitelma sekä videolinkki [Liikkuvat lähipalvelut \(dreambroker.com\)](https://dreambroker.com) esittelyaineistoon.

Kesäkuussa kuulemiskierrokselle lähetetyn suunnitelman aikataulu (sivu 51) on päivitetty, aluevaltuuston lähetekeskustelun uusi ajankohta on 23.9.2024.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- antaa kommentit suunnitelmasta aluehallitukselle.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana palvelulinjajohtaja Eeva Torppa-Saarista ja palvelulinjajohtaja Titta Pelttaria.

Merkittiin tiedoksi, että Katja Metsävainio saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vammaisneuvosto päätti

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan lähiasemien palveluverkkoa täydentävän ja liikkuvia palveluja koskevan suunnitelman,
- antaa kommentit suunnitelmasta aluehallitukselle:
 - esteettömyyden arviointiin asiantuntijat tekemään arvioita
 - vuosittainen vammaisvaikutusten arvointi liikkuviin palveluihin
 - tiedotuksen liikkuvista palveluista tulee olla selkeää ja viestinnän saavutettavuus on varmistettava (kaikilla ei ole digipalveluiden käyttöön mahdollisuutta tai taitoja, digipalveluiden kehittäminen myös aistivammallisille soveltuviksi)
 - taksien saatavuus vammaisille varmistettava kun palvelut siirtyvät kauemmaksi
 - liikkuvien palveluiden toimipisteiden esteettömydestä informoitava selkeästi ja kulkeminen opastettava
 - kuntien erityispiirteet huomioitava liikkuvissa palveluissa
 - esteettömyys ja saavutettavuus varmistettava vammaisille liikkuvissa palveluissa – yhdenvertaiset, saavutettavat palvelut, joihin pääsykustannukset eivät nouse muita kalliimmaksi: tarvittaessa palvelut kotiin / esteettömiin lähiympäristöihin
 - palvelujen pysyvyys ja henkilöstön tuttuus huomioitava turvallisen, osaavan hoitokontaktin luomiseksi – tärkeää tietyillä asiakasryhmillä esim. korvaavia kommunikointikeinoja ja paljon palveluja käyttävät asiakkaat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nähtävillä Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 23.8.2024

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere
23.08.2024

Iina Toivonen
HALLINTOASSISTENTTI

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 23.8.2024

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§62

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).